

S Z A B O L C S

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Ünnep és a helyzet.

Karácsonyi örömünkbe, hazafiúi fájalmunk mély gyásza vegyül.

Az isteni ígéret teljesülésébe vetett bizalom, sejtelmes várakozással nézett a betlehemi pirkadás elé. Az istenember megszületett s beteljesedett, amire az emberek, a hívők oly régen vártak. Nagy lett az öröm és sietett a világ hódolatát a jászolbölcsőnél bemutatni.

Valahányszor egy év elmulik, az ünnep megújul és a kereszténység milliói szent áhitattal szentelnek ünnepet a Krisztus születésének emlékére. Emez áldott ünnep a vallásnak, a jótékonyság, emberszeretet gyakorlásának magasztos ünnepe. Ilyenkor boldog és szegény örvend az ünnep áldásainak. Ilyenkor minden más foglalkozás háttérbe szorul, mert az ünnep csak akkor teljes, ha annak napjait rendeltetésük szerint éljük át.

Ma azonban nem lehet teljes ünnepi örömünk. Ünnepi búzgóságunkat megzavarja hazafiúi csalódásunk leküzdhetlen érzete. Ha kezünket jótékonyságra emeljük, megbénul a kar, melyet annak elgondolása zsibaszt, hogy földhöz ragadt szegények vagyunk. Más helyzetben, kedvezőbb körülmények között, nem néztük

elfásultan, részvét nélkül a szegény, az árva nélkülözését, ruhátlan voltát. Ma elcsüggedt jóra sarkaló reményünk, az a biztató remény, mely szebb jövőt festett a nemzet elé. Szomorú karácsonya ez azon vallásos hazafi és honleánynak, aki vallásos buzgóságával sem képes leküzdeni a mostoha helyzet felett érzett aggodalmát.

Ha azonban keresztényi, erős hittel fogjuk meglátni a közelgő karácsony bekövetkeztét jelző keleti csillagot, megnyugszik, elpihen hazafias aggodalmunk háborgása is. Ez a csillag bölesek és pásztorokat vezetett egykor a betlehemi jászolbölcsőhöz. Ez a csillag minket is elvezet a született Jézushoz, és megjelöli azon utat is, melyen kitartással haladva, elérjük hazánk java munkálásának célját.

Soha ilyen szüksége nem volt csalódott, zaklatott nemzetünknek vallási világosságra, mint most, amikor csüggedés, balsejtelem nyugózi le a legtöbb embert. Az Isten kegyelme azonban nemesak a vallásért, de a hazafiságért is küldte hozzánk az egyszülöttet. Jó hazafi, vallás nélkül nem is képzelhető. Épen ezért a karácsony a vallásnak és hazafiságnak egyaránt ünnepe.

Vajha vallásos és hazafias emberek valamennyien hittel, meggyőződéssel, biz-

tató reménnyel fogadnák: „Hirdetek nektek nagy örömet“. Vajha emez öröm állandó lenne és záloga volna egy jobb jövő közeledtének. Bizony, bizony a mai rendkívül nehéz politikai, megélhetési viszonyok között, reánk férne az igazi öröm. Azonban Isten is úgy segít, ha magunk is segíteni akarunk helyzetünk mostoha-ságán. Ezt tudnia kell minden embernek, minden hazafinak. Épen ezért ne csodát várjunk, hanem értsük meg jobbainkat és egymást. Hallgassunk azokra, akik javát akarják e sanyargatott nemzetnek. Az álprófétáktól forduljunk el és fogjunk kezét a hazaszeretet nevében nemzetünk jólétének munkálására!

Jer karácsony és ujjtsd fel bennünk a Krisztus születésének emlékét. Jer karácsony és ihlesd meg azokat, akiknek kezébe nemzetünk sorsa van letéve, hogy oly önzéstelenül szolgálják nemzetünk ügyét, mint ama Jézus, aki előtt csak egy cél: az emberiség boldogítása, lebegett. Jer karácsony, hozd el a krisztusi békét, boldogságot, hogy e nemzetnek nagyja és kicsinye, boldogja és szegénye egyaránt örülhessen az Üdvözítő születésére szentelt magasztos ünnepen.

T A R C A.

Éppen akkor.

Tizenyolc koronát fizetett Rezsín a kalapjáért, aminek a párját előtte csomagolták be a vidi pusztabérlőné címére. Gyönyörű kalap volt különben is, elegáns, finom, rendkívüli izléssel kifundált kalap, fehér rizszalmából fonva, a masamódkisasszony állítása szerint könnyű, mint egy tavaszéji álom. Összes disze volt mindössze is egy selyemszirmu, óriás pipacs-virág.

Hogy mi volt hát rajta tizenyolc korona? Hja kérem, a chic, az elegancia, a legislegujabb forma.

Igy, mikor pünköszt szombatján kiterigette az ünnepi toilettjét Rezsín a varrószoza asztalaira, bizonyisten összecsapta az anyja a kezét bámultában.

— Rezsinkém! És te ezt fel fogod venni? Mindet? Magadra?

És félve, reszketős kezekkel simogatta a tenger kincset, vigyázva, nehogy hozzáérjen a drága pouplin szoknyához zöldesre fakult, ócska lusterkötője, ami bizonyisten Rezsinkém, még az öreg Grószné staffirungjából való.

Rezsín azonban fölvetette borzos, fényes

fekete hajjal megrakott fejét, kacagós, boldog fiatal szemével büszkén nézve szét a varrószoza munkával telt szekrényeiben.

— Hiszen magam kerestem, Anyukám!

A kis öregasszony meghajolt ez előtt az argumentum előtt csöndesen, hiszen világéletében sem tett soha egyebet, csak meghajolt a mások akarata előtt.

Rezsín azonban, tudja Isten, honnan is vette azt a sajátos parancsoló tartást, viselkedet, beszédet. Mintha valami várurnő, vagy ismertebb fogalmat említsek, mintha egy nagykereskedő felesége trónolna a vasszekrény előtt, úgy szokott Rezsín a varrólányokkal rendelkezni. Fölényes, felsőbbbbséges szavakkal, miközben puha fehér ujjainak egy mozdulatával helyreigazítja az elrontott blousokat, ferdén álló, gyűrött szalagsokrokat.

Mikor meg kimegy az utcára, az öreg Grószné lassan lopózik utánna, szinte ő fél, látha valaki megtalálja látni, hogy annak a fejedelmi alaku, gyönyörű leánynak ilyen kis hitvány, összeesett, fakóruhás anyja van. És foltot vetne ez, árnyékot az útjára, arra a kicsiny utra, ami tulajdonképpen egyedüli élvezete ennek a dolgos, okos, intelligens, szorgalmas leánynak.

Ahová kísérte az anya féltő, gyönyörködő tekintete, és vitte a leányt saját titkos, érthetetlen vágya.

Aminek nevet azonban nem tudott adni. Hát honnan is ismernék a Sárkány-utca és a varrógépek világában ezt a szót: érvényesítés? Honnan tudnák, hogy a vágy az új ruha, feltűnő szín, új formájú kalap után, voltaképpen csak az érvényesítés vágyának formában való megnyilatkozása. Ki mondaná meg a Rezsínnek, hogy az ő új ruhájuk és tizenyolc koronás kalapjuk, amit sétálni visznek a másfél szobás lakásból a korszóra, sőt maga a korszó is voltaképpen nem cél, csak eszköz, eszköze a tulajdonképpeni céljuknak?

Rezsín nem tudta. Teljes, becsületos, őszinte tudatlansággal nem tudta. Érezni azonban érezte. Elfogta a lelkét teljesen a vágy, betöltötte a várakozás, valami idegen s ismeretlen világok után. Az a világ telve volt mádrécsivogással, napsütéssel, virágfakadással és látta, vagyis inkább érezte, vágyta azt, valahányszor haladt a Sárkány-utca sáros, kopott köveiről, ki a korszó széles, fényes, eleven virágokkal ékes aszfaltjára.

A korszón, ahol jár az emberár, ahol forrong az élet, a kacagós, boldog, vidám, napsugáros, elégedett tavaszélet. Ahol semmi nyoma szegénységnek, varrótűnek, gépnek, ahol nem sir olló, nem érzik honyhaszag és nem hallani az öreg Grószné lassu, monoton számolgotását, amint rakja külön a házbért, adópénzt, fűtlékre valót.

Rendkívüli nagy választék

Karácsonyi ajándékoknak legalkalmasabb kezdett és kész

Telefon 114.

kézimunkák kaphatók

Telefon 114.

Eisler Károly cipő, női és férfi divatáruházában Nyiregyháza

Lidércnyomás.*

Irta: Dr. Mándoky Lajos.

Budapest, 1907. dec. 15.

Ugy térek vissza az iráshoz, mint a szerelmes ember rég nem látott eszményképéhez. Nem lettem hűtlen, csak elvonultan gyűjtöttem a tudás fincseit. Elvonultam, míg a zaj elül és gondolkodtam az események felett. Egy lap hasábjára kicsiny ahhoz, hogy az események törvényszerűségét abban közölhessem.

Mindennek van törvénye: a politikának is. Ennek felfogásom szerinti törvényeit készülő munkámban szándékszem kifejteni. De mert nálunk a sajtó az egyetlen hatalom, a közvélemény szervezetlensége miatt, igazaink terjesztésére fel kell használni ezt is.

Lidércnyomás ül ma a sajtó munkásain, miként egész közéletünkön. Mindenki mást ír, mint amit gondol.

Tudok lemondani az élet örömeiről és így nem vagyok ott sehol, ahol zsoldot osztogatnak. Aki írni akar, az legyen az igazságnak nyomorogni tudó harcosa.

Megtanulok mindent, de azt soha, hogy hizelegyek a gyöngeségnek, sympatizáljak az oly fájdalommal, mit nem érzek, osztozzam az oly sikerben, mit nem látok.

Vétkezik, aki rombol anélkül, hogy alkotni tudna, de vétkezik az is, akiben nincs erkölcsi erő bevallani a kudarcot.

A „Szabócs“ egyik cikke nem mondta le a tanulságokat, mert utat tör valami Kossuth Lajos-párt felé, észre nem véve, hogy kalandnak lenne elősegítője.

Gyöngé emberek kalandjának, akik azt hiszik, hogy ők még mindig megélhetnek a Kossuth kultuszából.

Lesz pártalakulás, de a világ nem kedvez többé a silány embereknek és én másoknak semmiként sem tarthatom azo-

* Régi munkatársunk ezen címmel nem mindenben értünk egyet, de a vélemények szabad megnyilvánulása szempontjából elveink fenntartása mellett leadjuk.

Ahol csupa boldog, elégedett emberek, fényeshaju, vidámszemű lányok, ibolyacsokros, parfümös urak járnak, akiknek a lelkébe nem lát ugyan Rezsín, az arcukat látja azonban és azok az arcok kacagó, gondtalan, jókedvű emberarcok.

És ilyenkor mind eltölti a lelkét az a tudatalan vágy, a boldogság, az ismeretlen délibábok képe után, ott élni, ott az élők, a fiatalok, boldogok között, velük és menni innen, a Sárkány-utcáról, a szűk, piszkos, sáros Sárkány-utcáról, a gyermekemlékekből, a géptől, a varrólányok közül, anyja keze alól, el, ki az életbe, akárhová, csak el, oda, ahol az emberek élnek csak, élnek, örökösen vidám, gondtalan, napsugáros életet.

És mikor hazajött Pünköszt délutánján, a rózsaszínes, hullongó akácvirágokkal fehérre hintett Sárkány-utcán, jött Rezsín, habos fehér pouplin szoknyájában, hullámos, fényes fekete haján viritott a fehér rizsszalmakalap, égett rajta a hajlósszáru, fényesszirma, selymes pipacsvirág, az anyja ott kint várta a kisajtón. És éggett a kicsi öregasszony nedves, fényes szeme is, amint reszketős, száraz kis kezeivel megfogta erősen a lánya puha, meleg, lüktető élettel teli kezét.

— Lelkem Rezsinkám! vendéged van ...

kat, kik odahagyják a vezért, még ha az a vezér a romlásba is vinné őket.

Kielégítetlen, hiu és üres nagyságok az ilyen emberek.

Hűség nélkül szememben nincs jellem.

Mindig annak a gondolatnak voltam hangoztatója, hogy a pártérdekek vakondtúrásai elfedik e nemzet égbetörő bércseit és ma azért nem tudom helyeselni azt, ha bárki is gátolja a munkát.

Más kérdés az, hogy a forrás állapotában lévő igazságok új pártoknak fognak életet adni.

De ma szemben állunk a nemzetiségek összeesküvésével.

Igy még kevésbé van szükség guerrilla harcokra, mert a lélek, melynek nagy viharok kellenek, ebben elfásul és ezt holmi napraforgó vitéz nem tudja felrázni majd akkor, amikor arra szükség lesz.

Kidőlt pártok helyét ujjak foglalják el, de az nem lehetséges, hogy ennek magját oly emberek hintsék el, akik felázadtak vezérük ellen.

Eljön majd a nagy kérdés napja, mely felkavarja ismét a szellemeket és beleviszi az új eszmék nagy izgalmaiba, évtizedekre adva energiát a lelkekeknek és fogékonyságot a nagy világkérdések iránt a szíveknek.

A Kossuth kultusz leirta pályáját és a hálás nemzet nem késett szabadságát a nagy ember lábai elé rakni másodszer.

Nagy és mély tanulságot merithetni e másodszori behódolásból.

Ne bánkódjunk ezen, hanem igenis építsünk tovább.

A kicsiny csapat az ígért földjét helyezte kilátásba és a nemzet fokról-fokra követte az eléje táruló gazdag világ csábjait.

Megmondtam előre, támadtak is érte, hogy délibáb után fut a nemzet.

Mások is észrevették a meddő küzdelmet, mások, akik mellett az én hangom csak a porszem hangja volt, de az egyre

Itt vár, régen itt vár. A korzóról ismer, azt mondja ... Mondtam neki, mondtam, hogy már háromszáz pengő van a takarékbán.

A Rezsín lelkét különös forró hullámok fűrésztlik, míg hallgatja az anyja suttogó szavait.

Hát ez az álmok magva, az illatok virága, a sugarak napja? Az érzések, sejtések, vágyak ismeretlen tárgya, amivé rögzítette az anyja reszketős szava?

— Odabenn ül a díványon. Szépen fogadtam, lelkem Rezsinkám, szép ember, illik is hozzád lelkem, édes egy Rezsinkém!

Rezsín halad befelé az alacsony kisajtón, meghajolva erősen, hogy össze ne törjenek a piros pipacsvirág fényes, puha selyemszirmai. És körülötte hullámos, rózsás, illatos levegő vibrál, ami telve van most mondhatatlan dallal, édes, bűbajos, ismeretlen alaku sejtésekkel. De akkorra már a sejtéseknek tárgya, a vágyaknak formája van, az az ember, aki odabent ül a díványon. És nem keresi még azt sem, ki lesz, milyen lesz, semminéven nevezendő kivánsága nincsen, úgy fel van olvadva teljesen a lelke, ahogy szoknak különben néha a lánylelkek, hogy amilyen nevet akkor belevágnak, azt viseli aztán egész életén.

nagyobbodó párt törhetetlen kilartással készítette elő — a nagy csalódást.

Minden eszme, amellyel az ember sokat foglalkozik megszokottá válik, így történt ez jelen esetben is.

S ha elfogadnók azon álláspontot, hogy az intézmények nem készítettnek, hanem készülnek megtámadni azokat, akik részei a 48-as és 67-es alap egybeolvadásának, nem is szabad.

Legelsőnek a fejlődés ilyen szűk-ségességét Bánffy és így a „Szabócs“ hasábjain én is hirdettem.

A támadás csak azért illeti őket, hogy most sines bátorsága Kossuth Ferencnek ezt bevallani.

Nevetséges Kossuth Lajos-párt feltámasztásáról beszélni, mert nemsokára már 1908-at írunk és úgy nincs és nem is lehet ma már feltámasztani sem az 1848., sem az 1867-et, mert az alap a mai idők átértéséből képződik ki. A fuzió, ha végleg nem is, de tényleg végbe ment és aki ezért támadja a volt Kossuth pártot, az vak az eseményekkel szemben, amelyek ezt parancsolták.

Hasznos ez azért is, mert így a hazafiság nem képezi többé egyes pártok kisajátított túljajdonát.

Hasznos masrészt azért és itten én is találkozom a támadókkal avagy hirdetem azok helyett is, akiken lidércnyomás ül, hogy igenis a honszerelmek ürügye alatt Róma és Athén bukása óta üzérkedés folyt és ez folyik tovább.

Minden párt él, fejlődik és meghal. Megszólal majd felettük is a lélekhang!

Az igazság szülte, az igazság öli meg őket is és ha egy ily nagy párt, mint egy lomha óriás cselekvő kepteceu jórészt onnan ernd, hogy mondható idő előtt érzik az igazság fojtogató kezét, mi nem hagyja élvezni az igaztalan örömeiket. Elég bűnhődés ez, rosszlelkű aki ezentul menve, még támad is, mert ma a helyzet súlyos és vészterhes amugy is.

Nem kell megelőzni az eseményeket

És így az ember, a korzó embere, a pünköszt levegővel teli szobában olyan egyszerűen, olyan könnyen tudott urra lenni a lelkek fölött, hogy mire leszakadt a bűbajos tavaszi alkony s a fehér csipkefüggönyökön át behatólt az esti harmat mámoros paraja, a fényesszemű Grósz Rezsín már eljegyzett menyasszonya volt Hecht Ignác urnak, a Klein és Wolfner cipőfelsőrész készítő cég első segédjének.

S mikor másnap a huncut, kacagószemű, csitri kis varrólányok kuncognak a Rezsín kisasszony háta mögött, hogy ugyan de sokra is vitte Rezsín kisasszony a pouplin szoknyával meg a tizenhét koronás kalappal, fogott magának egy egész suszterlegényt, Rezsín kisasszony ezt még csak meg sem is hallja.

Csak boldog Rezsín kisasszony, teljes, tökéletes boldog, amilyen boldogok csak az ilyen széptestű, fényesszemű, puhaszívű lányok tudnak lenni, akik sokkal ostobábbak semhogy belássanak a saját lelkükbe; akik nem látják meg így, hogy tulajdonképpen nem is Hecht Ignác ur van oda beírva, csak az az ember, aki éppen akkor jött, a lelkük teljes feloldása idején.

Székely Márton.

Telefon sz. 129.

ALKALMI VÉTELE!

Telefon sz. 129.

Karácsonyi ajándékoknak alkalmas cikkekben:

kézi munkák, kötények, harisnyák, keztyűk, zsebkendők. Kizárólag hazai gyártmányu

Szörmeboák

jutányos szabott árak mellett

Kohn Ignátz

női-, férfidivat és rövidáru üzletében.

eljön a jövő pártja amugy is: egy párt, melynek igazsagai az életből tognak táplálkozni, melynek igazsagai imádságos könyveken szolgálhatnak a falu grófjának, a város utcaseprőjének.

Csak várjunk, míg a lidérenyomás elmulik.

Tisztujítás a vármegyén.

Szabolcsvármegye törvényhatósági bizottsága december 17 én tartotta meg általános tisztujító közgyűlését.

A gyűlés iránt nem valami nagy érdeklődés nyilvánult. Valami 120—130 megyebizottsági tag jelent meg az ötödfélszáz közül. Nem volt érdekes a választás, mert egyetlen állásra sem volt ellenjelölt. Maguk a választás alá kerülő tisztviselők se vették valami komolyan az ünnepélyes pillanatot. Nagy részük még azt sem tartotta érdemesnek, hogy erre az alkalomra, amikor a közgyűlés színe előtt esküt is kell tenniük, legalább fekete kabátot öltönn magára. A feltűnően egynehány fekete kabát között, ép olyan feltűnően világos és lehetetlen színű kabátok tarkállottak az esküt tevő tisztikar hatalmas csoportjában.

Ezek ugyan csak külsőségek, de megemlékezés nélkül nem hagyhattuk őket.

A közgyűlést a fekete diszmagyarba öltözött gróf Vay Gábor főispán valamivel 10 óra után nyitotta meg. Rövid szavakkal megemlékezvén a közgyűlésre váró nevezetes feladatról, a törvény rendelkezéseinek megfelelőleg a tisztujító szók tartamára tisztügyészül dr. Bodnár István, jegyzőül pedig Balla Jenő bizottsági tagokat helyettesítette.

Ezután Mikecz Dezső alispán jelentette be a tisztikar megbízásának lejárását. Viszszapillantást vetett az elmúlt hat év alatt lefolyt alkotmányvédő küzdelmekre s a vármegye nagypecséjét átadta a főispánnak.

Következett maga a tisztujítás. A kijelölt választmányba a közgyűlés Bory Bélát, Szikszay Pált és Gaál Eleket választotta, a főispán pedig Meskó Lászlót, Kállay Andrást és Genosy Albertet hívta meg.

A kijelölt választmány hamar elkészült feladatával. Mindenik állásra az eddigi tisztviselő pályázzván, azokat jelölte.

Első sorban Mikecz Dezső alispánt választották meg egyhangulag, aki megválasztását megköszönve, a nagypecsétet újból átvette s a hivatali esküt letette.

Azután sorban, szinte monoton egyhangúsággal választották meg újra főjegyzőnek Sipos Bélát, első aljegyzőnek Korniss Gézát és Mikecz Istvánt, második aljegyzőnek Nagy Imrét, harmadik aljegyzőnek dr. Kauzsay Ödönt, negyedik aljegyzőnek Szunyogh Ferencet, tisztügyi ügyésznek Fejér Imrét, árvaszéki elnöknek Péchy Gyulát, helyettes árvaszéki elnöknek Böszörményi Kornélt, árvaszéki elnöknek Novák Gyulát, Koczogh Józsefet, Leövey Miklóst, Kállay Eleket; árvaszéki jegyzőnek Leövey Sándort, tisztügyi ügyésznek dr. Szesztay Zoltánt, főszolgabírásnak Dobos Imrét, Olchváry Pált, Okolicsányi Dezsőt, Angyalossy Pált, Mezőssy Lászlót, dr. Leövey Eleket, Zoltán Istvánt, Somlyódy Jánost, szolgabírásnak Péchy Gábort, Simák Jánost, Virányi Sándort, Vay Zoltánt, Horkovics Sándort, Kubassy Bélát, Evva Istvánt, Nozdroviczky Lászlót, Okolicsányi Zoltánt, Kubinyi Zoltánt és Szentmiklóssy Jenőt.

A választások befejeztével gróf Vay Gábor főispán bejelentette a tiszteletbeli állásokra kinevezettek névsorát. Tiszteletbeli főjegyzők lettek: Korniss Géza, Okolicsányi Dezső és Mikecz István; tb. aljegyzők: Elek Pál és Dobos László, tb. főügyészek: Bagdy

Imre, Kovács Lajos, Szikszay József, Bodnár István dr., Vadász Lipót dr., Járossy Sándor dr., Jármay István dr., Szmracsányi László dr., Márkus Károly dr., Lévy Sándor dr.; tb. alügyészek: Prok Gyula dr., Korányi Endre dr., Szabó László dr., Propper Dezső dr., Fráter E. dr., Szokolay Gyula dr., Buday Gyula dr.; tb. főorvosok: Kállay Rudolf dr., Szikláss Lajos dr., Lórencz Gyula dr., Konthay Gyula dr., Gara Leó dr., Rosenberg Emil dr., Lukács Vilmos dr., Fodor Sándor dr., Polláczek Sándor dr.; tb. főszolgabírák: Szalánczy Bertalan, Pongrácz Kálmán gr., Orosz Miklós, Simák János, Péchy Gábor, Vay Zoltán, Horkovics Sándor; tb. szolgabírák: Deme Andor dr., Tóth Béla, Kiss Sándor, Nozdroviczky Pál, Szitha István dr.

A megválasztott tényleges és kinevezett tiszteletbeli tisztviselők az esküt letévén, Kállay András üdvözölte az új tisztikart, kiknek nevében Sipos Béla főjegyző mondott köszönetet a törvényhatóság újabb bizalmáért.

Ezzel véget ért a nevezetes közgyűlés, amelyben az a legnevezetesebb, hogy semmi nevezetes esemény nem történt benne, mert hiszen a választások eredményét jőleleve tudta mindenki.

A helyes és szép magyar irály.

— Tanulmány. —

Írta: Millig Gyula. 2)

A művészetekben s így az irodalomban is, melynek főcélja szintén mindig a szép, van emelkedés és hanyatlás, ismét emelkedés és ismét hanyatlás, de magában a nyelvben csakis emelkedésről, finomulásról lehet szó. Egy Munkácsy festette kép örökre szép marad.

A szobrászat az építészettel együtt fejlődött ki s legmagasabb fokra a görögöknél a Kr. előtti V. és VI. században emelkedett.

Az Olympia romjai közül kiásott Hermes szobor, mely a leghíresebb görög művészek egyikének, Praxitelesnek keze remeke, örök időnkig szép alkotás marad. Bizanc és Róma pusztulásával a művészetek is hanyatlanak s csak a renaissance korában a XIV—XVI. században virágoztak újra. A régi görög nép, mely már ismerte a perspektívát, e tudását is magával temette s azt is csak a renaissance idejében fedezték újra föl.

Rafael gyönyörű festményei: a *Bölcsészet*, (az Atheni iskola néven ismert festmény), a *Hittudomány*, a *Jogtudomány*, a *Költészet* vagy a *Parnassz*, az *Eredendő bűn*, *Salamon ítélete* és *Marsyas büntetése*, a *Transfiguratio*, (Krisztus színe változása) a nagy *Szent család a Louvrebán* stb. stb. örökre szépek.

Michel-Angelo *Mózes szobra*, mely a S. Pietro in vincoli (megkötözött szent Péter) templomban látható, egy *Diadal*, mely Firenzében van és két *Fogoly*, melyek a Louvrebán vannak (a II Gyula pápa síremlékére tervezett 40 alak közül valók) veszithetnek-e szépségükből?

Leonardo de Vinci művei közül csak a Louvrebán lévő *Monna Lisát* említem föl, melyről Szász Károly, Plauche Gusztáv híres francia aethetikus egy tanulmányához e sorokat fűzi:

„Monna Lisa e bájos képe három százados. Ezren meg ezren tolongtak e kis szűk keret körül. Föllángoltak e kéjes és égő szemek sugaraitól: elvitték a világ minden részeibe, e szívükbe véssett édes, mérges képet. Mindaddig, míg e csodás és gyilkoló szépségnek valami nyoma marad, eljönnek mindazok, kik az emberi élet titkait az arcvonásokból kutatják s aggodalommal fogják kérdeni az ujkori sphinxtól az örök rejtély megfejtését. Szerelmesek, költők, ábrándozók menjetek meghalni lábainál! Kétségbeesettek, haláltak nem törli le e gunyos ajakról a bűvös mosolyt,

mely mindenkinek sikert ígér, de sohasem adand boldogságot.”

Változhat-e hát Monna Lissa szépsége?

A művészetekben így pld. az építészetben stílusok születnek és hálnak meg, de ki merné állítani, hogy a régi görög vagy római stílus nem szép? A szép gothika, mely az Istenhez való emelkedést, az égrétörést, a rendületlen hitet oly főségesen jelképezi; melynek minden kis része, mint az ég felé emelt, imára öszszetett kéz emelkedik a magasba: nem szép?

A barok, rokokó stb. stílusok örökre szépek

Szóval a szép örök időnkig szép s talán innen van, hogy az ó-kori bölcsészek a leg-tökéletesebb szépet az örökkévaló istenben hitte.

A szép örök tételéből indult ki *Thales* (640 Kr. e.) ki azt mondja: „Legszebb a kosmos, mert Isten műve” s Isten a legfőbb és leg-tökéletesebb szépnak nevezi. *Pythagoras* (500 kör. Kr. e.) meghatározásaiban az Isten legfőbb szépségének fogalma szintén megvan. Ezt hirdette *Plato* is, (429 Kr. e.) „mert minden földi szép csak azért szép, mert része az isteni szépnak”

Ezek után is voltak elegenden, különösen a kereszténység első századaiban, kik egészben vagy részben ezt hirdették.

Nagyon messze vezetne tanulmányunk, ha a széptannal akarnánk foglalkozni, mert legyen a szép? hogy mi a tárgyias szép? erre még senki sem tudott kimerítő általánosan elfogadható választ adni.

„Hitek, tanok tudományok

Dőlnek meg egy nap alatt.”

Hol vannak a régi alkemisták, kik mindenáron aranyat akartak csinálni? Tanuk, tudományuk megdőlt, hitük füst, — — levegő, — — semmi — —. De *Rafael* képei ma is oly szépek, mint 300 évvel ezelőtt voltak, mert él bennük örök időnkig a szép: az idomban kifejezett eszme

A nyelvben művészeti szép nincs, mert a nyelvészet, mint tudomány nem a szépet, hanem az igazat tekinti főcélul, de széppé lesz, ha beléje nemes, magasztos eszméket gondolatokat öltöztetünk.

Hiszen pld. a márvány sem szép, de *Canova* keze alatt a belőle készült „*Gratiák*” csodás alkotása már szép, mert a márványból idomba báj (gratia) öltöztetett, azaz: „A szép idomban és idom által kifejezett eszme.”

És vajjon az irodalmi művek veszitenek-e becsükből? Minden esetre igen, mert a nyelv, mellyel az irodalom szoros összefüggésben van változik, az eszme szép marad, de a nyelv változik. Találónan jegyzi meg *Fenini Caesar* jeles olasz író, hogy „nem szabad azt hinnünk, hogy az irodalom pusztán a nyelv-művészet emlékeinek gyűjteménye és csak az alakban él s így az alak képezvén legfőbb lényegét, a benne nyilvánuló gondolat vagy eszme csaknem, vagy teljesen közönyös és lényegtelen.

Ellenkezőleg: az alak csak a ruha, amelybe az eszme öltözik, hogy először konkrét gondolatát alakuljon abban az elmében, amelyben felmerült s hogy aztán a nyilvánosság elé lépve más elmék is fölfoghassák”

(Folyt. köv.)

Színház.

Zilahyéknek hétfőn, kedden és szerdán tartott előadásai a zord idők dacára, teljesen betöltött nézőtér előtt folytak le, jelölül annak, hogy a darabok jól megválogatottak voltak és hogy az előadók művészete ki-elégítő.

Hétfőn a *Sevillai borbély*, Beaumarchaisnek immár csaknem 150 esztendőös classicus vigjátéka került színre. A mű a francia forradalmat megelőző eszmeharcok közepette

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára tívegenként 4.— korona.

született meg és ennek nyoma a finom, az *Almavivák* és *Basilók* léha gondolkodás módját gunyoló satirikus megjegyzésekben is feltalálható. És habár ama korbéli trükkökkel, álöltözet, kijátszás, levéldugdosás stb. igyekszik hatni, mégis bájos romantikájával, alakjainak jellegzetességével, de főleg egy nagy történelmi kor társadalmának jellemzésével örök életűvé vált. *Zilahy* pompás, üde, szellemes Figaro volt, *Szabó Irma* szép és kedves *Rosina*, *Ternyei* elég jó *Almaviva*, *Békes* kitűnő *Basilio* és *Árkosy*, főleg a zenelecke jelenetnél pompás *Bartholo* volt. Azzal azonban nem értünk egyet, miért kell *Bartholomnak* vörös orral birnia? Inkább való ez *Basilionak*. És nézetünk szerint a classikus darabok nem engednek tért improvisationak, szereptördelésnek, rendezési hibáknak, amik nagyon rontják az előadásnak a classikusok iránt érzett kegyelettel vegyülő hatását.

Kedden Zsáros *Fatuma* került itt először sorra. Egyike a legújabb eredeti daraboknak, mely a Nemzeti színházban állandóan műsoron van. A darab meséje a legelőkelőbb miliónőben zajlik le. *Ella bárónő* (Hahnel) ketten szeretik, *gróf Vajkay* (Ternyei) és *Gozdanovics* (Zilahy), de *Ella bárónő* még az apa ellenzését is megtöri és *Gozdanovits* menyasszonya lesz. Ezt *gróf Vajkay* hirül véve, nem tud uralkodni felháborodásán, sulyosan megsérti *Gozdanovitsot* azért, mert ő az egyedüli — még élő — szemtanuja annak, hogy *Gozdanovitsot* egy évvel ezelőtt *hamis kártyázáson* tetten érték. Ennek dacára a sértésért elégtételt akar adni azért, mert nincs bizonyítéka a *Gozdanovits* becsstelenségének. Ellentáll minden oly kísérletnek, mely a párbajt becsületbírósnak utján megakadályozni kívánja. Pisztoly elé akar állani azért, hogy kihívja a *Fatumot*, döntsön az az érdekeltek sorsa felett. Saját lakásán bucsuzik atyjától. *Ella* baronessz-tól és — egy édes kis lánytól, egy árva nevelőnőtől, kivel egy éve van benső viszonya. Ez a kis lány a dráma hősnője. Eltagadja, hogy katonatiszt családtól származik, azért, hogy *Vajkay* szerelmét a felelőség érzet felköltése nélkül bírassa. Hálás a sorsnak az egy évi boldogságért; ezért érdemes volt élni és érdemes meghalni. Most ő is búcsúzik, megy, mert erre új állapot készíti. Nem kíván immár semmit, kiter az utból. Ő elérte vágyát, szeretett és szeretve volt. *Denique* a párbaj megtörténik és *Vajkay* halálos sebet kap. Halálos ágyán házasságot köt *Kovács Margittal* (*Szabó Irma*) és elmondja végső sóhajában: *a fatum az, mely módot ad arra, hogy gyermekének nevet adjon*. Sok érdekes jelenet köti le a figyelmet. A lovagiásan, nemesen gondolkodó gentleman nehéz küzdelme, ott, hol az igazság és a lovagiasság jó összeütközésbe. A megoldás azonban jellemzi korunkat. Egy olyan előkelő ur, mint *Vajkay*, a messailanéről nem élhet, csak meghalhat. Élve nevetségessé válnak társasága előtt. Ilyen az u. n. erős férfi. A nő — az eldobja rangját, jelenét, jövőjét, szerelmeért. És jutalma? — egy előkelő — özvegyesség.

A darabot a színtársulat csaknem teljes drámai kara a lehető legszebb előadásban mutatta be. *Szabó Irma* ismét remekelt. Szép volt és bájos, odaadó, szerény, a helyzethez képest elegáns és büszke. Sűrű tapsokat is aratott *Hahnel* az első két felvonásban szokott művészetével elragadott, utolsó jelenetében rhapszodikusabb volt a kelleténél, több lassabb beszédet, törtebb hangot kívánó levertséget tartunk helyén valónak. *Ternyei* megállta helyét, elrontotta végső jelenetét a silány rendezés; az előkelő sanatoriumban hiányzott egy jó puha karosszék és egy becsületes takaró. Kitűnő volt *Zilahy*, *Árkosi*, *Bérczy* és *Szakács*. A többiek is beleillettek az ensemble-be. Közönség zsufolásig megtelt a nézőteret.

Szerdán szintén premiére-ben *Mary-*

Anne lett előadva egy újonnan szerződött naiva, *Báthory* k. a. bemutatkozásával. A nem kevésbé sentimentalis mű a *Kis Lord*, a *Csöppség* mintájára azt variálja, hogy az igaz ártatlanság, naivság, hűség és ragaszkodás minő nagy érzelmhullámok előidézésére képes. A kis szurtos cselédleányból, kinek szolgálatkészség egyénisége tele van költői ábrándos érzülettel milliomos *lady* lesz, és a többi és a többi. Mindamellelt nagyon alkalmas néhány művész ambícióját kielégíteni, szép és hatásos alakításokat bemutatni. Előterében *Báthory* k. a. a *Mary-Ann* személyesítője áll. Szívesen regisztráljuk megjelenésének kedves és megnyerő voltát, szép szemének kifejezés teljességét, játékának egyszerű és keresetlen báját. Örömmel constatáljuk előadásának művészi magaslatát, lelkiismeretességét, érzelmeljességét. A mi nehezen melegező közönségünket felvonásról felvonásra jobban magával ragadta és elismerő tapsokra indította. Nincs kétségünk az iránt, hogy mentül többször láthatjuk, annál jobban megfogjuk szeretni. Méltó partnerre talált *Bérczy*-ben, ki a társulat legkedveltebb, elsőrangú művésze. Oly ritkán látjuk őt ehhez hasonló nagy szerepben. Vidámsága, fesztelensége ép oly természetes, mint meghatottsága, bánata. Az előadás az első felvonás szakgatottságától eltekintve, szépen gördült és a II. és III. felvonások kedves jeleneteinek hatását nem volt képes rontani a *Lukács Júliska* és *Hahnel* érthetetlenül fegyelméletlen fesztelensége és túlzása. A közönség szép számmal töltötte be a színtert. (hm.)

Pénteki Levél.

A szerkesztőhöz.

Nagyon tisztelt Szerkesztő ur!

Én egy szegény, rövidlátó, gyámoltalan és mindenekfelett félénk természetű ifju vagyok, aki még mindezekre ráadásul völegény. S most, az én mostani helyzetemhez mérten óriási probléma akadt elém, aminek megfejtéséhez az én gyarló, vagy hogy lutheránus papos kifejezést használjak, gyarlandó eszem kevés. Kérek tehát tanácsot, szerkesztői üzenet alakjában, „élhetetlen” jelige alatt, a következő kérdésben.

Mint már említettem, völegény vagyok. A menyasszonyom, amennyire én láthatom, szép. Sőt több ennél, bájos, gyönyörű, isteni leány. Hiszen ellenkező esetben csak nem jegyeztem volna el, igaz-e? És most képzelje el Szerkesztő ur az én kinomat, amihez képest *Tantulus* bácsi állítólagos próbátétje — hogy inparlamentáris kifejezéssel éljek — smarrn, piszok.

A menyasszonyom, mint már ezt is tettemem említeni, búbajos kis teremtése az Uristennek. És a szabójának, a frizérnőjének, meg a divatárus mamzellnek, meg az a mindenható tudná még megmondani, hogy miféle átkozott, gonosz ördögöknek.

Mert ha csak az Uristen teremtette volna meg. Akkor én volnék ám a világ legboldogabb halandója azaz hogy völegénye. Azonban amint az Uristen nekem megteremtette, azt a — úgy látom kb. két méter távolságból — bájos kis fejecskét, amit én úgy szeretnék már egyszer láttávolba kaphatni, teljesen elzárják előlem ezeknek az előbb elsorolt szörnyű lényeknek a produkciói.

Merthát tetszik tudni — nem tudom, volt-e már Szerkesztő ur völegény, tudja-e ezeket az állapotokat — hát úgy odahaza sohasem láthatom meg a menyasszonykámát másképpen, mint hogy közöttünk van az asztal, meg a zongora, meg a mama, meg a néni meg a papa, meg a bácsi, meg a menyasszonyomnak megszámlálhatatlan hugai és öcsikéi. Akik mind igen szeretetre méltó teremtések — lesznek majd, ha már kiragadom kellemes környezetükből az én kis leányká-

mat. Nos hát itt, teljességgel lehetetlen meglátnom őt, úgy, ahogy én szörnyen rövidlátó, szerencsétlen völegény, szeretném.

Van azonban a menyasszonyomnak egy kedves szokása, vagy időöltése, vagy amint ő nevezi, egyetlen élvezete. A: korzózás.

Mikor ilyenén kívánságát legelőször hallottam, a búbajos reménykedések akkora perspektívája tárult föl előttem, hogy szinte beleszédültem. Én Istenem. én Istenem! Micsoda gyönyörűség lesz az majd, mikor én az én édes kis menyasszonykámmal karonfogva, szorosán egymáshoz simulva sétálhatok a cukrázdától, a kaszinóig! Amely uton két helyen is vagynak óriás ivlámpák, amiknek fénye mellett egészen közről, s végre teljes valóságában, jól megláthatom majd az én szegény gyöngye szememmel azt az arcot, amelyiket majd egy egész életemen keresztül kell magam mellett lássak.

Na mert hát én igazán nem is képzelhettem egyébként az ügyet, minthogy mi majd szépen karonfogva, jól nevelt jegyesekhez illően fogunk sétálni, azazhogy pardon korzózni. S mi történt?

Oh Szerkesztő ur, csuda, szörnyűség, rettenetes csalódása ismét az én szegény, elgyötört, látás vágyától elkinzott szememnek és megismerésre vágyó lelkemnek.

A kirendelt időben pontosan ott voltam, sétára öltözve, még arra is ügyeltem erősen, hogy a jobboldali zsebemből ugyan kiszedjek mindenféle számárságot, hogy az én kis menyasszonykám karját egyenesen vagy legalább is minél közvetlenebbül a szívemhez szoríthassam. (Pardon, arra is kérek feleletet, mert már rég tanultam anatómiát, melyik oldalán is van az ember szive? Mert egy kicsinyt úgy rémlik előttem, tán a balon; bár hiszen az én szörnyű tragédiám lényegén ez mitsem változtat.)

Hát hiszen sétára készen állott már akkorra Ő is. Olyan nagy — Ő — tessék ám képzelni, mint, mint pl. a vármegyeháza. Vagy nem ez kevés, mint egy matematikus szárazsága. Ez is kevés, mint egy másodéves joghallgató önhittsége. Nem, mindezeknél jobb hasonlat, hogy olyan nagy Ő, amilyen nagy távolság volt hát köztünk a korzózás alkalmával.

Hát kérem, ha én karok helyett gólyalábakkal születek s a hattyu nyakához nem az övének fohérségét, de a karjainak hosszúságát hasonlíthatnám, mindezeket az ötödik négyzetre emelve talán lehetne reménységünk arra, hogy a Szentivánéji nóta két végének segítségével fogózni tudunk egymással. Ezek nélkül azonban, nem.

Mert hát, hogy milyen ruha volt rajta, én nem tudom. Az különben sem érdekelt, mert hogy én az ő arczocskájára voltam kíváncsi mérhetetlenül, szertelenül, és kielégítetlenül kíváncsi, persze. Mert hát — jaj de nehezen tudok a tárgyhoz jutni, akárcsak a menyasszonyom arcához — hát tetszik tudni, azok az igért perspektívák ezekre nyitlak:

Legelőször is volt a fején egy malomkerék posztóból. Azon voltak egynéhány hajóvitorlák, selyemből. És szárnyak, amik úgy hiszem a rövid de dicstelen multu Patrie alkatrészeiből valók. Ez alatt a minősíthetetlen alkotmány alatt pedig különbnél különbféle formájú és nagyságu ballon maradványok, ki hosszan, ki szélesen, ki az arcába lefelé irányítva, ki meg a posztókerék szélén is fölülhajtva. Némelyek tényesre simítva, mások borzosra göndörítve, közbül aztán tincesek, czopfok, (kinai, színházi és szabályrendeletesek) aztán hajtók, csattok, fésűk, amikre legalább tizenöt kis cettmadárkának a esontvázacsakája használódhatott fel.

S mindezek között a sok mindenségek között, valahol igen nagy messziségben eldugva, ott húzódtott meg a menyasszonyom fejecskéje. Ott kellett lenni, hallottam a szavát, eltemetett, fakó, gyöngye szavát, azonban

Karácsonyi ajándékoknak

alkalmas cikkek u. m. **kézimunkák, harisnyák, fehérneműk, zsebkendők keztyűk, boák** és más e szakmába vágó cikkek **olcsó és szabott árak mellett**

kaphatók

≡ STERN SÁNDOR ≡

uri- és női divatüzletében Nyiregyházán,
Pazonyi-utca 2. Takarékpénztár-épület.

hiába indultam el a hang után, hogy megkeressem azt a bizonyosan nagyon szép arccskát, kétségbeesett kísérleteimnek hiabavalóságán lengedeztek a szárnyak, dagadoztak a vitorlák, libegtek a ballonok és gunyos, fényes villogással kacagtak rám a fésűk az malomkerék irigy, önző védelme alatt.

Hát tessék nékem tanácsot adni, Szerkesztő ur, hol, hogy, miképpen találhatnám én meg a menyasszonykám arccskáját?

(Szerk. ü.) Éihetetlen, Nyiregyháza. A ön menyasszonyának arca végre és tényleg elveszett a divatárusok és firizérnök zsebében. Legjobb és atyai szívből adott tanácsunk, fiatal ember, hogyha meg akarja találni, keressen magának — másikat.

P. L.

HIREK.

Megmentett élet.

A tüdőbetegeket gyámolító József szanatóriumegylet jelképe: kigyót fojtó Hercules. Az egylet nyiregyházi fiókjáé lehetne: egy fehérarcú asszony, aki apró, hives kis kezeivel töröli le a lázrózsákat azokról a halálfélelemtől elgyötört ifju arccokról. Hisz a tüdővész betegek mind oly fiatal lelkek, akik előtt alig nyílt meg az élet s akik rövid kis életükön sem ismernek mást, csak a fojtó lázt, a száratörött virág emésztő vágyát az elvesztett egyetlen abszolut jó az élet után. Amihez minden teremtetett lénynek jussa van, nekik nem szabad reménykedni. Ezt a szomorúságos megmáshatatlán haldoklást enyhíteni igazán csak asszonyok lelkéhez illő cselekedet. Ezt teszi a nyiregyházi József szanatóriumegylet. Nem régen még. Alig félesztendeje. De rövid életének már van eredménye, egy jelentkező betegét már el tudta helyezni az anyaegylet gyulai házában.

Pedig ezek az asszonyok nem ütik a dobot a munkájuk mellett. Szinte a nevük is ismeretlen. Nem a hir, az élet számára dolgoznak. Nem zsarolnak, nem követelőznek. Csak kérnek. Kérnek azoktól, akik adhatnak. Azoktól, akiknek több jut. Másoknál, akik a fölösleget könnyen adhatnak. Adnak is. Az elmúlt vasárnap az ág. evangélikus és ev. református templomokban adtak a hivesek a József szanatóriumegylet pénztárába, igazán szép eredménnyel. Karácsony ünnepén a róm. kath. templomban folytatják a gyűjtést. Bizonyosan ott sem fog mögötte maradni a hivesek jótékonyága az előbb említett egyházaké mögött.

Gyűlés. Szabolcsvármegye törvényhatósága e hó 30-án a bizottságok megalakítása céljából gyűlést tart.

Képviselő. Tegnap délután egy csomó tudomásul veendő tárgy elintézése után 10%-os drágasági pótlékot szavazott meg a város tisztviselőinek. A polgári leányiskola felső osztályaiban parallel osztályt szerveznek és az ereklye-muzeumnak 50 kor. segélyt folyósítottak.

Kitüntetett törvényszéki elnök. Lapunk zártakor értesülünk, hogy a király Megyery Géza kuriai birói címmel és jelleggel felruházott helybeli törvényszéki elnöknek, saját kérelmére történt nyugdíjazása alkalmából, sok évi buzgó szolgálatában szerzett érdemei elismerésül a Lipót-rend lovag keresztjét adományozta. Szívesen gratulálunk a megérdemelt kitüntetéshez.

Az igazságügyminiszter Susztek Károly helybeli lakost a debreceni kir. törvényszékhez irnokká nevezte ki.

Véglegesítés. Az igazságügy miniszter a tiszalöki kir. járásbiróságnál alkalmazott Törös István irodatisztet állásában véglegesítette.

Kitüntetés. Dr. Konthy Gyula, a tűzoltó-intézmény fejlesztése körül szerzett érdemeiért a Ferencz József lovagrend-keresztjét kapta. Tegnapelőtt a tűzoltók fátylós menetel rendeztek tiszteletére. Másnap pedig a szabolcsmegyei orvosgyesület küldöttsége tisztelgett nála.

Áthelyezés. Dr. Molnár Zoltán kisvárdai aljárásbiró Ceglédre áthelyeztetett.

Lilike.

Miért is ad az Isten rövid fényt és boldogságot, ha utána hosszú, örök sötétség és végtelen siralom mardosó fájdalma következnek? Csodálatos alkotása az Uristennek az emberi szív, hogy megmarad még akkor is, ha mondhatatlan kínok sugják feléje, hogy szakadj meg. *Marton Lilike* haláláról zeng panaszosan, megrendítően a carmen lugubre. Még alig volt 14 esztendő és a nyiregyházi polgári leányiskola negyedik osztályának tanulója volt. Előttünk lebeg még valami kütönös bájlól sugárzó megjelenése, édes halavány arccskája. Szelid, okos barna szemével olyan szépen, olyan kérlelően tudott nézni az emberre. És e hó 14-én meghalt, 15-én pedig a hideg sirba tették. Am irjanak nagyhangú nekrológokat másokról és jelentkezzék a híres emberek ravatalánál az ugynevezett impozáns részvét. A kis Lilike gyászos korai vége azonban az igazi érzelmek forrásából fakasztja az érzés könyeit. Akik csak ismerték, szerették őt, mert egész lényé a szeretetreméltóság megtestesülése volt. Mindenkinek csak gyönyörűsége telt benne. A szülők szívbéli fájdalmába belevegyül a rokonok és ismerősök keserű sirama. Mert a hóféhér ártatlanság sirba hanyatlása miatt jogos a fájdalom és igazoltak a könnyek. Vannak igen kevesen, akiknek már pusztá látása is kárpótolt bennünket az élet sok csalódásával, az emberek fondorkodó gonoszságával szemben. Ilyen volt a kis Marton Lilike, aki már magában véve olyan volt, mint egy átlényegült imádság, a legszebb remények fakadó rügye, Istennek földi angyala... Sötét balvégzet hullószárnyai lebegnek az Isten áldásai fölött. Reménységek romjain tünődünk folyton és a kezdődő gyermeki élet nyiladozó rózsabimbóit a halál dermedtő favalma gyilkosan fagyasztja meg. Tétovázó döbbenet, a vigasz gileádi balzsamának hiánya, könnyek után áhító sóhaja a kebelnek, töltik el annak a lelkét is, aki fájó érzés háborgásai mellett rója e sorokat a siron tuli szeretet szerény virágaiként a drága kis halott emlékezetére. A busongó szív pörbe óhajt szállani az Istenel és szemrehányó kérdésre nyílnak az ajkak: „Mért tetted ezt ó Uram? De a vallás megnyugvást parancsol az Ő akaratában. És a gyász imbolygó homályában ott dereng messziről a halhatatlanság sejtelmes tudata. Angyalok virasszák az édes kis leány örök álmát. (Dr. S. J.)

A mélyen megrendült család a következő gyászjelentést adta ki: Marton Ármin és neje Winter Ilona, úgy a maguk, mint gyermekeik, Pál és Gyula, valamint a nagyszámu rokonság nevében mélyen lesújtott szívvel tudatják, hogy szeretett egyetlen leányuk, Lilike, folyó hó 14-én, életének 14-ik évében rövid szenvedés után jobblétre szenderült. A drága halott hült teteme f. hó 15-én, d. u. 2 órakor fog a Vasuti-ut 24. sz. a. gyászházából örök pihenőhelyére — a kótaji izraelita sirkertbe — kísértetni. Nyiregyháza, 1907. dec. 14. Nyugodjék békében.

Kinevezés. Ő felsége megengedte, hogy Proman Döme járásbiró, törvényszéki biróvá történt kinevezésével egyidejűleg Nagysomkútról Nyiregyháza áthelyeztessék.

A nyiregyházi isr. nőegylet jan. hó. 4-én a Koronában tartja meg fényesnek ígérkező bálját. A meghívókat most küldték szét, amely nagy örömet keltett a bálozni szerető fiatalság között. A bál a tapasztalható élénk

ördeklődésből ítélve, a farsang egyik legsikerültebb báljának ígérkezik.

Zenés est. A nőegylet által rendezni szokott zenés estélyek sikere visszavarázsolja a multat, amikor a gentrik heteken át mulattak és élveztek a cigányzenét. Ez a muzikaszereget nyilvánul ma is meg az utódokban, amikor a gazdakör diszos helyiségét megtöltő közönség hallgatja élvezettel a huros zenekar örökszép hangjait. A legközelebbi setét f. hó 21-én tartják, amikor a jelek szerint ismét nagy közönség gyűl egybe. Beléptidij a szokásos egy korona.

A Nyiregyházi Leányegylet folyó hó 22-én d. u. 2 és fél órakor a főgimnázium tornacsarnokában a szegény gyermekek részére Karácsonyi ünnepélyt tart, melyre tisztelettel meghívja ezton is a közönséget: az Elnökség. A leányegylet és a szegény gyermekek istápolására való hajlam olyan mélyen gyökerezik közönségünkben, hogy szükségtelen vele bővebben foglalkoznunk.

Rendőrségi tisztviselők gyűlése. Folyó hó 18-án országos gyűlést tartottak a rendőrségi tisztviselők Budapesten, melyen városunkat Kertész Bertalan rendőrfőkapitány képviselte. A fizetés rendezés, egyöntetű szolgálati szabályzat, a rangjelzés és ruházat országosan való megállapítása mellett foglaltak állást. Ezen kívül az államosítást is kívánatosnak jelentették ki.

Meghívó A róm. kath. Tanítótestület folyó év december 22-én vasárnap délután 4 órai kezdettel az ipartestület dísztermében pásztorjátékot rendez a szegény gyermekek felruházására, melyre a t. közönséget ezenel meghívja. A jótékonycél érdekében felülfizetéseket köszönettel fogad a Rendezőség.

Nyilvános köszönet. A dalegylet által folyó hó 15-én este a Korona dísztermében tartott estélyen az egylet céljaira felülfizettek: Gyurcsán Ferencné, Halassi János 6—6 koronát. Karner József, Novák Zoltán, dr. Szabó László, Juhász Etele 4—4 koronát. Huray Sámuel, Lindenmayer N. 3—3 kor. Novák Gyula, dr. Vilt György, dr. Szokolay Gyula Szmrecsányi Sándor, Kállay Emil 2—2 kor. Borbély Béla 1 koronát. Köszönet a dalegylet részéről.

Halálozás. Schulze György helybeli előkellő polgár 80 éves korában tegnap reggel elhalt. Házát az ág. ev. egyházra hagyta, ezen kívül a református egyháznak is nagyobb összegű adományt juttatott. A közintézményekről sem feledkezett meg.

Kisvasuti kisbajok. A nyiregyházavidéki kisvasutak egyik vonata a jeges sineken megszaladt és egy pár üresen álló kocsit megrongált. A szerencsétlenségnek tulajdonképeni oka az volt, hogy a havas féktuskók nem fogták meg eléggé a keréket. A személyzet ugyanis nem szokta még meg a most beköszöntött havas időben való fékezést, mely körülmény télelejen nagyvasutaknál is okoz vonat megszaladást. Szerencsétlenség senkit sem ért. Az esetről a kisvasut a következő jelentést adta ki: Tekintetes Szerkesztőség! „Más lapok rémhírével szemben kérem b. lapjában közzétenni, hogy folyó hó 19-én a megboldogult Bleuer Samu ur holttestét szállító különvonat Bujállomásra való behaladásakor a jeges sineken kellő gyorsasággal lefékezni nem tudott és az ott vesztegelő 2 személykocsinak nekiment. Az utasoknak semmi bajuk nem történt, az állomáson levő két kocsinak egy pár ablaka betörtött. Különben a motorvezető ellen a fegyelmi eljárást megindítottuk.“ Tisztelettel az üzletvezetőség.

Köszönet. A helybeli felekezetenküli Jótékony Nőegylet 50 koronát küldött a szegénysorsu rk. elemi iskolás gyermekek felruházására. Fogadja érte az iskolaszék hála köszönetét.

RÉGI dolog az, hogy mindent a készítőjénél vegyünk. Tehát bélelt bőrkeztyüt 1 frt 50 kr. kötött keztyüt 24 krajcárért és feljebb csakis Blumberg József, keztyü-, fűző- és kötszergyárában és illatszer-raktárában, Nyiregyháza vegyünk !!

Továbbá:

Illatszer	10 krtól
Borotva	60 „
Szappan	4 „
Fogkefe	18 „
Fésű kazetta	1-20 „

Sárcipő és más árucikk igen olcsón kapható.

Pénzintézetek országos gyűlése. A szabolcsmezei pénzintézeteken kívül több mint 200 pénzintézet képviseltette magát Budapesten a f. hó 16-án tartott országos gyűlésen. Kimondták ez alkalommal, hogy a nyomozó pénzügyi helyet nem localis természetű, hanem az egész világra szóló s így mesterségesen meg nem szüntethető. A pénzintézetek együttes könyvvitelére és mérlegkészítésére súlyt fektetnek. A váltoóvást reformálni kívánják. A csekkjogot úgy szeretnék módosítani, hogy az csak bankra legyen káláltható. A végrehajtási eljárás modernebbé tételét megsürgették. Ezekon kívül kisebb fontosságú ügyeket láttak el.

Szüenidő. A helybeli főgimnáziumban kiadott szüenidő dec. 21-től január 3-áig tart.

Levél a szerkesztőhöz. Nagyságos Szerkesztő Ur! Megfigyeltem, hogy kimenetelnél a vasuti-utnak a jobb oldalán 4-szer annyi ember jár, mint a másikon, ami természetes is, mert a városház előtti járdának az a folytatása. Ennek dacára mit látunk: A cementgyárnál nincs átjáró, úgy hogy a vasutra vagy a gőzfürdőbe menő közönség bokáig érő sárba vagy hóba gázol. Más utcákon a villanyvilágítási vezetékeket szintén a jobb oldalon vezetik, itt a balon van, talán azért, mert a kisvasut ezen az oldalon fenyegeti az embert elgázolással. Tessék az illetékeseknek megmondani, hogy ne csak nézzék, hanem lássák is meg az ilyen mizerábilis állapotot. Tisztelettel: Dr.—

Zavarok a villamvilágításban. Ma egy hete olyan szeles idő volt Nyiregyházán, hogy az áramvezető drótokat több helyütt összeverte. Az Iskola-utcán egy cégtabla a vezeték közé esett, ami a lámpák elalvását okozta. A Kállai-utcán pedig a leszakadt huzal árama a lovat ütött agyon. Hasonló szerencsétlenségek megakadályozása céljából szükséges, hogy a vezetékek és az épületek külsején elhelyezett tárgyak felfüggesztését időközönként megvizsgálják.

Figyelmeztetés. A postán karácsony és újév előtt rendkívül nagy a csomagforgalom, melyeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők: Pénzt, ékszer, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papír használandó, melyet azonban át kell kötni és pecsétviasszal lezárni. A címzésnél a címzett vezeték- és utónevének, pontos lakcímének kitételére kiváló gond fordítandó. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím a fatábláskára, bórdarabra, vagy erős lemezpapírra irandó, melyet hathatósan a csomaghoz kell kötni és erősíteni. A papírlapokra irt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címrát összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a címrát olvashatlanná válnék, annak alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Budapestre és Bécsbe szóló ételmezerket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (husnemű, szesz italok stb.) tartalmazó csomagok címráira, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.). A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja. Ajánlatos ezenkívül a csomagok feladását nem az utolsó napokra hagyni, ha azt akarjuk, hogy azok késést ne szenvedjenek.

A motorbenzin ára. A kereskedelmi miniszternek a debreceni kereskedelmi és iparkamarához intézett leirata értelmében Szabolcsmezeiben az adómentes motorbenzin mérsékelt eladási ára folyó év december hó 1-től az 1908. évi május hó 5-ig terjedő időszakra, illetőleg további intézkedésig métermázsként 20 (husz) koronában állapított meg. E kedvezményhez csakis a motor tulajdonosoknak van joguk.

Szabolcsmeze vezet. Az országos statisztikai hivatal most adta ki októberi füzetét. Ebben olvassuk, hogy Zemplénből 253-an, Abaujából 232, Szabolcsmezeiből pedig 223-an vándoroltak ki. Az 1907. év első 10 hónapjában Magyarországon 6960-nal volt kevesebb a születések száma és a halálozás 4749-el növekedett a múlt év hasonló időszakával szemben.

Fürdő alkalmazottak oklevele. Nálunk is fordultak elő panaszok, hogy gyakorlat nélküli fürdőalkalmazottakat tartanak. A miniszter egy küldöttségnek kijelentette, hogy ezután tanulni és oklevelet kell szerezni, aki fürdőben alkalmaztatni akarja magát.

Választás. A nyiregyházi izr. hitközség-nél f. hó 15-én választás volt, mely alkalommal alelnökül Führer Mihályt, képviseleti tagokul pedig Britz Miksa, Deutsch Samu, Engel Adolf, Friedmann Jakab, Fried Salamon, Geiger Béla, Gansel József, Herskovits Gyula, dr. Laufer Miksa, Rózsa Ármin és dr. Guttman Zsigmondot választották meg.

A kivándorlás korlátozása. Alispánunk felhívta a községeket, hogy az utlevélért jelentkezőket jóakarattal figyelmeztessék az amerikai pénz és gazdasági válságra.

A munkácsi Árpád-szobor létesítő bizottsága ezúton kéri fel az iverk azonnali be- küldésére a gyűjtésre szabolcsmezeiben felkérteket.

Uránia közgyűlése. Az uránia színház rt., amely városunkban is szokott előadásokat tartani, f. hó 17-ére gyűlést hívott össze. Ez alkalommal ismertették a vidéken való működést és elismeréssel szólottak Nyiregyháza város szinpártoló közönségéről, hatóságáról és a sajtóról.

Felfüggesztett munkaszünet. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy dec. 22-én, ünnep előtt való vasárnap délig áru-sithassanak a kereskedők.

Emlékeztető. Az ebadóval natralétkban levőket figyelmeztetjük fizessék ki tartozásaikat, mivel a végrehajtás kezdetét vette.

Helyőrség változás. A had- és a honvédelemügyi miniszterek most hozták nyilvánosságra a jövő év helyőrségi változásokat. Megyénkből nem visznek el katonaságot, itt hagyják a hir szerint áthelyezett pótkeréket is.

Jönnek. Az amerikai visszavándorlás egyre nagyobb arányokkal ölt. Oderberg felől 2—300 ember jön mindennap, a Karónia pedig Fiumébe 800 utassal érkezett, akik között 35—40 szabolcsmezei volt.

Földmunkások értekezlete. A tiszántuli kerület földmunkásai vasárnap értekezletet tartottak Debrecenbe, ahol Szabolcsmezeire vonatkozólag kimondották, hogy télen két, nyáron 3, aratáson pedig hét korona napszámot kérnek; de hogy kapnak-e. az már más kérdés.

Szesztermelők gyűlése. A magyar mezőgazdasági szesztermelők egyesülete ezúton is meghívja a szabolcsmezei tagokat a f. hó 29-én tartandó közgyűlésre.

Emlékirat a szegénységről. A debreceni kereskedelmi és iparkamara miniszteri rendeletre összeállította a Szabolcsba és a kerületébe tartozó többi vármegyében tapasztalható szegénység okait. Javasolja a gyártelepek létesítését és a háziipar meghonosítását.

Házinyul tenyésztés. Vármegyénk szépen fejlődő nyultenyésztésére felhívták az illetékesek az állattenyésztési felügyelőségek figyelmét. Hreblay Emil felügyelő el is határozta, hogy mindenkit ingyen ellát utmutatóval, aki címét vele egy levelező lapon Rákosligetire tudatja.

A katonatisztek fizetésének rendezését halogatni nem lehet. Komolyan veszi a vezetőség is a dolgot, amit az is bizonyít, hogy a városok élelmezési és lakviszonyaira vonatkozólag statisztikai adatok összegyűjtését határoztak el.

A skárlát széruma. „Egy gondos anya“ kérdést intézett hozzánk, hogy a skárlát szérumát nálunk lehet-e beszerezni. Minthogy másokat is érdekelhet e kérdés, szakmunkatársunk felvilágosítása alapján e helyen közöljük vele, hogy Marpman skárlát elleni széruma jónak bizonyult ugyan, de a kísérletek még befejezve nincsenek és így a szerközforgalomba még nem került.

Orvos gyűlés. A vasuti és hajózási orvosok dec. 14-én Budapesten országos gyűlést tartottak. Állást foglaltak a szolgálati pragmatika, nyugdíj és a javadalom emelése érdekében. A határozathoz közel 400-an járultak hozzá, akik között ott vannak Szabolcsmezei orvosai is.

A népiskola hat évfolyama Tanfelügyelőnkhez is leérkezett már a közoktatásügyi miniszter legújabb rendelete, melylyel a népiskoláknak 6 osztályúvá való fejlesztését és a tanulóknak mind a 6 osztályt való kijáratását rendelte el. Az új tanterv szerint ugyanis a polgári jogok, nemzeti irodalom, gazdaságtan és más nehezebben megérthető tantárgyakat az 5-ik és 6-ik osztály anyagába vették fel, melyeknek ismerésére azonban a népnak is szüksége van.

Szövetkezeti lengyár. Vármegyénk Bodrogköz-felöli részén levő községeinek gazdasági helyzetére jótékony hatással lesz a gróf Majláth József által tervezett lengyár megépítése. Az állam a napokban folyósított e célra nagyobb államsegélyt. A 240000 koronába kerülő gyár építését a tavasszal kezdik meg.

Leszállított telefondíj. Nap-nap mellett olvassuk, hogy az állam közzgazdasági érdekből, a szomszédos törvényhatóságok közötti telefon beszélgetés díját leszállítja. Legutóbb a Budapest—Esztergom közötti kapcsolás díját mérsékelték 1 koronára. A nyiregyházi gazda és kereskedelmi kör is felvehetné programjába városunkból Debrecenbe Szatmárra, esetleg más városokba való telefonálás díjának a leszállíttatása.

A hasihagymáz tömeges fellépése arra indította az alispánt, hogy az óvintézkedések szigorú betartását rendelte el.

Miért nem engedik a sepréci? A kéményseprést nem akarja a köznép városunkban megengedni, amin úgy akart a hatóság segíteni, hogy a miniszterileg jóváhagyott szabályrendeletet szétosztotta. És mi történt. Sztérynyi államtitkár aláírásából azt következtették, hogy a miniszter pártját fogja a köznépnek, nem írta alá a rendeletet és a kéményseprők könyörgésére a hajdúja előttemezte. Természetesen most még nagyobb hévvel vitatják a maguk igazát.

A magyar ipar fellendítésén fáradozókat segítséget kaptak, még pedig osztrák részről. Az ausztriai postások ugyanis tegnapelőtt passzív rezisztenciával kezdtek, melyben 50000 alkalmazott vesz részt. A karácsonyra vásárlók tehát lehetőleg magyar árukat hozassanak, mert osztrákot vagy kapnak vagy se.

A közönség figyelmébe ajánljuk az „Anker“ élet- és járadékbiztosító társaságnak lapunk mai számában megjelent hirdetését. Ezen intézet olcsó díjtételeivel, modern biztosítási feltételeivel és feltétlen biztonságot nyújtó nagy vagyontápjával, félszázados fennállása alatt közzgazdasági életünk számot tevő tényezőjévé vált.

A „Zenélő Magyarország“ közkedvelt zenemű folyóiratnak megjelent 346-ik füzete. Tartalmazza: I. Lányi Ernő 176-ik műve „Esküvőre“ című hatásos zongora vagy harmóniumra irt darabját. II. Mendelssohn B. F. „Tavaszi dal“ című műdalát, Györy Margit magyar szövegével. III. Vivian Grey (a világhírű „Náni“ dal szerzőjétől) „Karama“ japán rhapsódiát zongorára. Az ügyesen szerkesztett, életrevaló folyóiratot, mely ma már majd csaknem minden magyar zeneesalád zongoráján feltalálható, felesleges ajánlanunk. Csak annyit azoknak, kik nem ismernék, hogy egy negyedévben 6 ily gazdag tartalmu füzet jelenik meg, s így a legszebb zenemű ujdonságokat kapja az előfizető 3 korona negyedévi előfizetésért. Előfizetések a most folyó XIV. évfolyam 58-ik évnegyedére a „Zenélő Magyarország“ zeneműkiadóhivatalához Budapest, VIII., József-körut 24, intézendők.

Szép és kedves karácsonyi ajándékot, meglepő olcsó árért szerezhet be Vrabcz óra- és ékszer-raktárában Nyiregyháza, Iskola-utca 8.

Templomrablók. A szabolcsmezei templomokat is gyakran szerencsétlenni egy még el nem fogott templomrabló szövetkezet. Nem érdektelen tehát ránk nézve a sátoraljauj

helyi rendőség távirata, mely szerint ott már megkezdte a karácsonytáji vendégszerplését, a jelek szerint Galiciából származó banda. A katolikus templomból 300—400 koronát vittek el.

Hólerakó helyek. A rendőrkapitányság nagyon üdvös rendelet kiadásával foglalkozik. Minden városrészt vonatkozólag hólerakó helyeket jelöl ki. Az utcára vagy más közhelyre való kilapátolást pedig szigorúan bünteti. A járdák tisztántartására és csatornák rendbehozására is sulyt fektet.

A honvédtüzérség felállítása rövid idő kérdése, ami annyiban érdekel bennünket, hogy a honvédelemügyi miniszter egy kaposvári küldöttségnek kijelentette, hogy csakis ott hagy állomásozni honvédséget ezután, ahol a lögyakorlathoz szükséges hellyel rendelkeznek. E célból az összes állomáshelyeket át fogják vizsgálni.

A magyar államvasut figyelmezteti a féláru vasuti jegyek váltására jogosított tisztviselőket és nyugdíjasokat az igazolványok azonnali beküldésére. Személyenkint 1 kor. kezelési illetéket és egy átírt fényképet kell csatolni.

A különleges gyógyszerek forgalombahozását szabályozó miniszteri rendelet jövő hó 1-én életbe lép, mely időtől sok olyan lesz orvosi rendelethez kötve, amelyet eddig szabadon árultak.

Megszökött inas. Hrabovszki Guidó Szarvas Péter nevű inasa megszökött. A képviselő köröztetését kérte.

Eltűnt. Takács István téthi lakos Ferenc nevű 17 éves fia nyomtalanul eltűnt.

Megszökött anya. Szilágyi Istvánné nagykállói lakosnő 7 hónapos gyermekének visszahagyásával megszökött.

A krónikus bronchialis hurut kezelése hetekig sőt hónapokig is eltart. Szükséges tehát hogy az ellene használt szerek hosszabb igénybe vételre alkalmasak legyenek. E tekintetben kiválik leginkább a „Sirolin-Roche”, egy creosot-preparatum, annak utálatos és keletlen szaga és ize nélkül. Számos kórházi vizsgálat igazolja, hogy a „Sirolin-Roche” heteken át vehető utálatgerjesztés nélkül. Kevesbiti a köpetet, elmozdítja az étvágyat és emeli a testsúlyt. „Sirolin Roche” a gyógyszertárakban árusítatik.

Ki még nem vásárolt ajándékot karácsonyra, az forduljon Löfkovits debreceni ékszerészhez, hol pénzeért igazi és állandó örömet szerző ajándékot vásárolhat. E szolid cég csakis jó árut tart, s raktára zsufolva van szebbnél szebb ujdonságokkal.

Orvosi körökben már régismert tény, hogy a *Ferencz József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József keserűvizet*.

Figyelem. Olvasóinknak megtekintésre ajánljuk az első nyiregyházi electrotechnikai vállalat kirakatját, hol karácsonyi és újvi ajándékok vannak kiállítva. Vasuti-ut 2. sz.

Ötös szám. Ezen egyszerű elnevezés alatt jött forgalomba és vált általánosan ismertté és kedvelté azon pompás kávékeverék, mely Cuba, Gyöngy, Jáva és Moccának szakszerű vegyítése s naponként frissen pörköelve 2 frt 30 korért kaphat Hoffmann Adolf üzletében.

A t. közönség szives figyelmébe ajánljuk Preis Bertalan (Korona-épület) posztó áruházát, a hol is a legújabb bazi férfi gypju szövetek valamint a legdivatosabb női costumöknek való kelmék kaphatók.

Alkalmi vétel: mig készlet tart, 1 kg. Cuba- v. Gyöngy-kávé 1.50, ugyanott Dietrich-féle tea-rumok és teak jutányosabban beszerezhetők mint bárhol, Hirschler Mór fűszerkereskedőnél Nyiregyházán. (Volt Török Péter-féle üzlet).

Minek törjem a fejemet, hiszen a nének megvan mindene, ami kell és drága karácsonyi ajándékokat nem vehetek. Fay igazi sodeni ásványpasztillái örömet szereznek majd neki, hiszen kipróbálta alaposan és most lelkesedik értök. Fél tucatt skatulyával behizeleghetem magamat nála és nekem megvan az elégtétel, hogy valami okosat vettem. Fay igazi sodeni pasztillái kaphatók 1.25 K-ért minden gyógyszertárban, minden drogériában és minden ásványvizkereskedésben. Ausztria—Magyarország vezérképviselőse: **W. Th. Guntzert Wien XII. Belghofferstrasse 6.**

CSARNOK.

A PUSZTA KERTBEN.

— Anyám halálának 10. évfordulóján. —

*Hol, mikor itt jártam, a porhanyó földben
Fürge lépteimnek mindig nyoma maradt,
Fölelve járok, búsan, törődötten,
Zúsmarás faágak zörögnek fölöttem,
Csikorg a fagyos föld égő talpam alatt.*

*Oda tartok most is a szőlőlugasba.
Dús gerezedék helyén kopár vesszők állnak,
Szárak kötelékük zord szél lobogtatja,
Koszorúja lehullt, csak emlékszalagja
S jeltelen fejfája áll a termő nyárnak.*

*Itt állt a karosszék. Egy asszony ült benne.
Lépteim zajára úgy sugárzott arca,
Úgy meg-meg próbálta, hátha fölkelhetne —
De csak visszaroškadt. Könny hullott fejemre.
Szegény kicsi árvám — úgy elmondogatta.*

*Aztán együtt sírtunk. Akkor nem értettem.
Csak mikor — karomba fogódzva — feljöttünk,
Támadt fájó érzés gyermeki keblemben,
Hozzája simultam jobban, görcsösebben.
A lombok suttogva hajlongtak fölöttünk.*

*Visszafelé tartok. Fájdalmam — ez tova.
Fájó cesztességem felújítja minden.
Utamban megállít a vén akác lombja —
Akkor rám hajolt, — most — tövise arcomba?
De e seb nem oly mély, mint ez itt a — szívben.*

Asdamai.

A háládatos szolgál.

(Történelmi karcolat.)

Irta: Rivus.

Severus császár keletről visszatérve Geta születését hadjátékokkal ünnepelte meg. A hadjáték megkezdése előtt egy óriási termetű ifju a császár elé vezettetve magát s engedélyt kért, hogy a hadjátékban részt vehessen.

Az ifju neve Maximinus volt. Thraciában goth atyától s alán anyától származott. Magassága 8 láb, kezei izmóktól duzzadtak, s oly erős, hogy fákat gyökerestől kirántott. Arca közönséges kifejezésű, azonban ajkán a császár előtt is azzal az önkénytelen, majdnem kihívó mosollyal, mely az oly kisszellemű emberek sajtásága, akik a testi erőt tartják legfőbbnek.

A császár teljesíté a goth kérését, de nehogy a barbár a római katonák felett diadalt arathasson, a táborbeli legerősebb rabszolgákat állítá vele szemben.

A goth 16 rabszolgát egymás után leverte. Severus nem akarta elengedni az erős ifjut, némi jutalmat adott neki s katonái közé felvette. Az nap este, hatalmas étvágyának kielégítése után, táncával mulattatá Maximinus az ő társait.

Másnap reggel tovább indult a sereg. Severus gyémántoktól ragyogó szerszámokkal diszitett lovára pattanva, szokása szerint sebes trappban indult meg. Severus hátulról dobogást hallott, mintha valami nehéz sullyal ütnék utána a földet. Hátranézve Maximinust látta, aki elindulása óta versenyt futott lovával. A császár még egy darabig futattá az óriást, s aztán megállott.

— Fáradt vagy-e?
— Nem ismerem a fáradságot.
— Megküzdene most egy katonával.
— Ha akad rá vállalkozó.

Severus egy szintén óriási termetű katonát választott ki. A goth könnyedén legyőzte.

— Van-e még valaki? Kérdé a goth.
Még hat katoná lépett elő, Maximinus mind legyőzte.

— Van-e még?

Nem jelentkezett senki. Severus aranyláncot ajándékozott neki és seregébe kettős zsolddal vette fel, mert az egyszerű zsold táplálására nem volt elég.

Forgott a sors. Alexander, az új császár a IV. legió parancsnokává nevezte a szolgát,

s mert vadságával fegyelmet tudott tartani, főparancsnokká emelte, senátorrá tette.

A szolgálta elfogadta a méltóságokat, hatalmat. S aztán az ifju, szelid kedélyű Alexandert Siklingennél anyja Mammaéval együtt meggyilkolta. (235.) A rabszolgának jötevője vére kellett, de nemcsak az, hanem helye is.

Császárrá kiáltatta ki magát, és senatus, tudva, hogy változtatni nem tud — jóvá hagyta.

S aztán folyt a vér. Az előkelő születés, vagy az előbbi érdem, ok volt a halálra. Az új császár az alacsony származásuakat kedvelte és emelte.

A zugolódás általános volt, de csak lappangva, mig végre az elégtelennek Marcus Antonius Gordianust kiáltották ki császárnak.

A lázadás első hírére a vadember felbőszülve a földön fetrengett, fejét a falhoz verte s a körülötte levőket szúrta, mig erőszakkal nem vették el tőle a kardot.

Aztán megindult Olaszország felé.

Az öreg Gordianus azonban 36 napi uralkodás után, mert fia Capelianus, csatában elesett, megfojtotta magát.

Utánna császárok voltak Maximinus, egy ácsnak a fia, és Balbinus tekintélyes szónok és költő.

Maximinus boszutól lihegve közeledett. A Julius havasokról leszálva azonban azt tapasztalta, hogy előtte a tartomány elpusztítva, a hidak lerombolva vannak, s mindjárt Aquileja megállítá útjában.

De a [gyakorlott hadvezér] legyőzte volna még az ellentállást, ha a katonái közt nem üti fel fejét a lázadás.

Katonái mindenütt elpusztult tartományokat találva lázongani kezdtek és Aquileja ostromához nem akarták fogni.

De a vakmerő sem ijedt meg. Hü katonáival a lázongók közt termett. Midőn óriási alakja megjelent a katonák közt, a lázongás abba hagyta hangját, az elégedetlenség a szívbe szorult s nem jött hang az ajkakra. A katonák a gothot sérthetetlennek tartották. Azonnal megkezdte Aquileja ostromát. Az első nap eredménytelenül telt el, a várbeliek erősen tartották magukat.

— A harc első éjjelén egy praetorianus csapat óvatosan közeledett a császár sátora felé.

A sátor körül a császár leghűbb emberei feküdtek. A sátorból már messzire hallatszott az ittas goth dörgő horkolása, úgy, hogy a horkolás zajától nem hallatszott a csapat közeledése.

A csapatból kivált két ember és sátorhoz ment.

A császár nyugágyán hevert, kardja, mint mindig, keze mellett; kis fia mély álomban szintén mellette feküdt.

A két egyén megállott az alvók előtt, Aztán kardjaikat felemelve egyszerre szúrtak. A fiu kebléből egy hörgő sóhaj tört elő, mig Maximinus rémeset ordítva emelkedett fel, kardját kezébe véve.

Amint megpillantotta fiát a keblébe szurt karddal, siró kiáltást tett s a másik pillanatban ketté hasított fejjel zuhant le fia gyilkossza.

Aztán a másik katonát megragadva, kirohant vele a sátorból messze elhangzó kiáltással.

— Katonák, hát köztetek ölnek meg?

De akkor a praetorianus csapat is előrohant s elfogadta a harcot a császár hű embereivel.

— Itt van emberetek, ordítá az óriás és gyilkosát magasra feldobta, s az a küzdők közé esett. Holtan, mert az óriás kezének szorításával megölte.

— Előre, előre! Kiáltott a császár s hulltak előtte az emberek.

A hold világítá meg a rémes csatát. Egy ember, a mellébe szurt karddal megy előre s bátorítja a többit. Észre sem vette, hogy mellében a kard.

Ugy látszott babonás félelem szállt a katonákba s nem mertek valódi harcba bocsájtkozni.

Egy praetorianus ekkor a császár mellé huzódott s kirántotta a kardot melléből. Vastag vérsugár lövelt ki a kard helyén még egy pár lépést tett a császár s akkor elbukott. (238 mart. 7.)

Amint a császár óriás alakja letűnt a több fejek közül, abban a pillanatban az addig tétlenül álló katonák is a felkelők pártjára álltak s pár perc múlva le volt verve a császár kis csapata.

Viradni kezdett s Aquileja bástyáin viházzva néztek a védők a zajongó táborra.

A sereg a kapuk felé közeledett, elől egy hosszú rudon valami gömbölyűvel. Amint közelebb értek, a bástyákról meglátták, hogy az emberi fej.

— A goth feje! Kiáltották aztán, és megnyitkák a kapuk s az előző nap még ellenségek, örömkönyvek közt borultak egymás keblére.

KÖZGAZDASÁG.

A gazdaközönség figyelmébe!

A „Franck Henr. Fiai” kassai pótkávégyár igazgatósága a gazdaközönségnek a cikória-gyökér termelését is ajánlja a vetésforgóba való fölvételre.

A cikória-gyökér mélytalaju, jó erőben lévő agyagos vagy homokkal vegyített földet igényel, mely lehetőleg már ősszel lett felszántva és megtrágyázva és a melyen előveteményül „kalászos növények” termeltettek.

Az 1908 évben a gyár 3 kor. 50 fillér árban váltja be a cikória-gyökér métermázsáját „ab Nyiregyháza” és az átvétel a kassai gyárban lévő hidmérlegén fog eszközöltetni melynek megtörténete ntán az egész termés értéke — 3 százalék sulylevonással — készpénzben azonnal kifizetetik.

Bővebb fölvilágosítással szívesen szolgál a gyár igazgatóság.

Kassán, 1907. november hóban.

Franck Henr. Fiai.

Szerkesztői üzenetek.

Jó ünnepeket kívánunk előfizetőinknek, munkatársainknak és minden jóakarónknak.

Nyilt-tér.*

Nyilatkozat.

Némely lapoknak ama nem tudom honnan eredő értesülésével szemben, hogy Zilahy Gyula színigazgató Kemál bej „Gül-nihál” című drámájának általam szerzett magyar fordítását s előadási jogát tölem megvette volna, kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy én eddig senki ember fiának se egy betűt, se egy hajszálnyi jogot el nem adtam.

Nyiregyházán, 1907. évi dec. hó 20.

Dr. Pröhle Vilmos.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

HLATKY-SCHLICHTER GYULA.

Hirdetések.

Óvás!

A legutóbbi időben felmerült azon sajnálatos tény, hogy a „Dréher Antal” jelzésű üvegekbe más gyártmányu söröket fejtenek és árusítanak, a közönség ezáltal pedig megtévesztve van. Ennélfogva bátorodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy csakis az a valódi kőbányai Dréher-féle sör, a mely „Dréher Antal Kőbánya” jelzésű dugóval van ellátva.

Kiváló tisztelettel **Friedmann Jaka**,

a Dréher Antal kőbányai serfőződe szabolcsvármegyei kizárólagos képviselője.

Biztosítsd életedet!

„AZ ANKER”

élet- és járadék-biztosító társaság magyarországi vezérképviselőség:

BUDAPEST, VI., DEÁK-TÉR 6. (ANKER-UDVAR.)

Az 1907. évtől kezdve új, a felekre nézve nagyon kedvező biztosítási feltételek léptek

dijemelés nélkül
érvénybe

1907-ben B) osztalékterv szerint a befizetett díjak arányában az évi díj

31.72%-ig emelkedő
nyereményosztalék fizetett ki készpénzben.

Társasági vagyon 171 millió korona, melyből Magyarországon 28,000,000 van elhelyezve.

Díjkönyvecskék kívánatra ingyen.

Képviselve Nyiregyházán a Szabolcsmegyei Népbank által.

Biztosítsd életedet!

Blousok nagy választékban!

Állandó nagy raktár gyászkalapokban!

Nagy karácsonyi ocássio!

A nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy az idén

karácsonyi és ujévi ajándékok-

nak alkalmas cikkekben

rendkívül nagy raktár van üzletemben.

Női model kalapok!!

Női és gyermek felöltők, valódi szörme plüsch hosszú és rövid kabátok. Boákat mélyen leszállított árban árusítok, miről a nagyérdemű hölgy közönség meggyőződését kérem.

Mielőbbi b. pártfogását kérve vagyok, kiváló tisztelettel:

Halmágyi Sámuel utóda

Nyiregyháza és vidéke legnagyobb áruháza.

Állandó nagy raktár gyászkalapokban!

Blousok nagy választékban!

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

Meglepően olcsó árak mindennemű zsebórák arany, ezüst, nikel, acél és fehér fémből, **3 évi jótállás mellett.**

14 karátos aranyból, mindennemű ékszerekből nagy választék. Fali, inga- és ébresztőórák, legjobb kivitelben, jótállás mellett.

Iró angyal védjegyű gramaphonok és gramaphon lemezekből szintén nagy választék.

Mindennemű javítást jótállás mellett, pontosan készítek el.

Kiváló tisztelettel: **Kazár József** órás és ékszerész Pazonyi-utca 2.

GUTTMANN HENRIK

== divatáru üzlete ==
Nyiregyházán.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőimmel közölni, hogy az őszi szövetek **uri öltönyökre** nagy mennyiségben a legujabb mintájú és legjobb minőségben megérkeztek, melynek megtekintésére ***
 *** tisztelt vevőimet meghívom. ***

Kiváló tisztelettel

GUTTMANN HENRIK.

Telefon 140.

Telefon 140.

Piringer J. utóda (Borbély Béla)

könyvnyomdája, könyv- és papírkereskedése és könyvkötészete

== Nyiregyháza, Városház-épület. ==

Elvállal: minden a nyomdai szakba vágó hivatalos, kereskedelmi, gazdasági és magánjellegű nyomtatványok izléses és szakszerű elkészítését gyorsan és jutányos árszámitással.

Raktáron tart: jegyzői, ügyvédi és az életben szükséges nyomtatványokat, írópapírt és más irodai kellékeket.

Telefon 138.

Az őszi idényre már megérkeztek!!

Nreisler Simon

divatáru-házában
NYIREGYHÁZÁN.

A legujabb angol kosztüm kelmék, flanel barchetek, gyönyörű kivitelű blousselmek.

➔ Óriási választék tenisz barchetekben. ➔

Menyasszonyi kelengyék mesés olcsó árakban.

Nagy választék vászon és damastárukból, férfi- és fiúöltönyökre, gyapjuszövetek a
 ————— legolcsóbb árakban. —————

Tisztelettel

Kreisler Simon.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Szőlővessző eladás.

A nyiregyházai sóstói szőlőtelepen homok talajból származó körülbelül 100.000 teljesen beérett, egészséges, peronosporamentes szőlővessző eladó a következő áron:

Ezerjő	körülbelül	35.000
Rizling	„	35.000
Kövidinka	„	35.000

ezrenként bármely fajtából (8) nyolcz koronájával.

Megrendelés esetén a vételár felének előleges beküldése ellenében, a megrendelt mennyiség a vonathoz szállításnak és a csomagolás költségének valamint a hátralékos vételár utánvétele mellett a szállítás bármikor eszközöltetik.

Megrendelések **UNGÁR LAJOS** szőlőtulajdonos Nyiregyháza, címére küldendők.

Gyors és gépiró iskola.

Különféle rendszerű írógépek!

A magyar és német gyorsírás alapos oktatása kiválóan bevált módszerrel!

Felvilágosítások és beiratások | **Nélkülözhetetlen mindazoknak,**
 naponta d. u. 2—4-ig, kik a kereskedelmi
 Egyház-utca 24. sz. pályán működnek!

Alapított 1900.

Egész ruhákat, pongyolákat, alkalmi ruhákra fodrokat

bármilyen rövid idő alatt egypontosabban és legjutányosabban

gouvelliroz

Gabulya Mihály

Első Szabolcsmegyei kelmefestő, vegyiruhatisztító és gouvellirozó intézete

Nyiregyházán.

Pazonyi-utca 13.

„Mc Cormick“-féle

fűkaszaló gépek, marokrakó és kévekötő, aratógépek; acélból készült **gyűjtőgépek** — önműködő kiemelő készülékkel — és különféle különlegességi új gazdasági gépek előnyösen beszerezhetők — és állandóan raktáron találhatók — a

LICHTMANN VILMOS

gépkereskedő cégnél

Nyiregyházán (a gr. Károlyi-téren).

Ugyanott: **8** és **6** lóerejű, keveset használt gőzeséplőgépek, továbbá: „**Johnston Harvester**“ valamint **Hoffherr** és **Schranz**-féle kevéssé használt **fűkaszaló és aratógépek** is kaphatók.

Hirdetések

jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban.

SZABADALMAZOTT**KÖRKEMENCE**

tégla, cserép és dranitsövek égetéséhez.

A körkemence teljes építési költsége:

Napi 6500 tégla égetéséhez	16000 K
9000 „ „	22000 K
18000 „ „	34000 K.

Nyári és téli üzemre egyaránt alkalmas.

Rendkívül gazdaságos szárító szinek alkalmazása.

Szakszerű üzembevezetés.

Bővebb felvilágosítást ad

SOMOGYI GYULA

okl. mérnök Hajdunánáson.

A NAP és A HIR a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések leghívebb, legtüzetesebb szószólója.**A magyar ujságírás szenzációi!**

A magyar közönség legkedvesebb lapjai! Tessék mutatós számot kérni!

Magyarország legkitünőbb három lapja. A NAP ujságvállalat lapjai:

A NAP A HIR

A NAP ujságvállalat esti lapja.

A NAP ujságvállalat reggeli lapja.

A NAP és A HIR előfizetési ára:

Egész évre	16 K — f.	Negyedévre	4 K — f.
Félévre	9 K — f.	Egy hónapra	1 K 40 f.

Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

FIDIBUSZ A NAP ujságvállalat élclapja.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre	6 K — f.	Negyedévre	1 K 50 f.
Félévre	3 K — f.	Egy hónapra	— K 50 f.

Egyes szám mindenütt 5 krajcár.

Aki a „Fidibusz“-ra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja az 1908. évre szóló díszes „Fidibusz-Naptárt“-t

A ki legjobban szerkesztett, teljesen független nagy napilapot jártni óhajt, fizesse elő**Az Ujság-ot!****Előfizetési árak:**

Egy évre	K 28.—
Félévre	„ 14.—
Negyedévre	„ 7.—
Egy hónapra	„ 2-40

Az Ujság terjedelme rendszeren 28, 32—36 oldal. Vasárnap és ünnepnapokon **60—100** oldal.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala.
Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 54.**Nagy karácsonyi occásio a****PARISI NAGY ÁRUHÁZBAN** Nyiregyházán!**Megkezdődött a vásár!****Rendkívüli olcsóság!****Mesés választék**

úgy gyermekjátékban, mint felnőtteknek való ajándék-tárgyakban.

Leánykáknak:

Gyönyörű babák,
Baba koffer, baba ágy,
Babakocsi, babaszék,
Bababutor, szoba,
Konyha, kékedényke,
Zongora, zenélődoboz,
Fróbel munkák,
Tulipános ládák stb.

Fiúcskáknak:

Hintalovak, páros fogat,
Várak, istalók, üzletek,
Kuglizó, tivoli, dominó,
Kis nyomda, sakkjáték,
Laterna magica, hegedű,
Önműködő vonatok,
Kőépítő, koczkajáték,
Katona felszerelések stb.

Ajándéktárgyakban:

Disz-asztalkák, munkakosár-állványok,
Dohányzó készletek, papirkosarak,
Kottatartók, kazetták, kézi női táskák,
Finom porcellán dísz tárgyak, falidíszek,
Ezenkívül ezer- meg ezerféle csinos
ajándéktárgyakban dus választék.
— Elvem kis haszon, nagy forgalom! —

Társasjátékok, képes, meséskönyvek, ifjusági iratok. Csillogó karácsonyfa díszek.

Párisi Nagy Áruház, (ezelőtt Első Nyiregyházi Bazár.)

Hibján Sámuel utódai fűszerkereskedése előtt.

Állandó raktár
gyászkalapokban

 Szabolcsvármegye legnagyobb női felöltő- és kalap-áruháza.
1907. őszi és téli újdonságok megérkeztek.

Selyem, szövet és
flanel blousokban
állandó nagy raktár

Eredeti párizsi
model kalapok.

Rózsá

LAJOS
utóda

Eredeti párizsi
model kalapok.

Selyem, szövet és
flanel blousokban
állandó nagy raktár

Nagy választék valódi szörme kabátok és boákban.

Állandó raktár
gyászkalapokban

Köszön, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

Hoffherr és Schrantz
gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDLEMIL

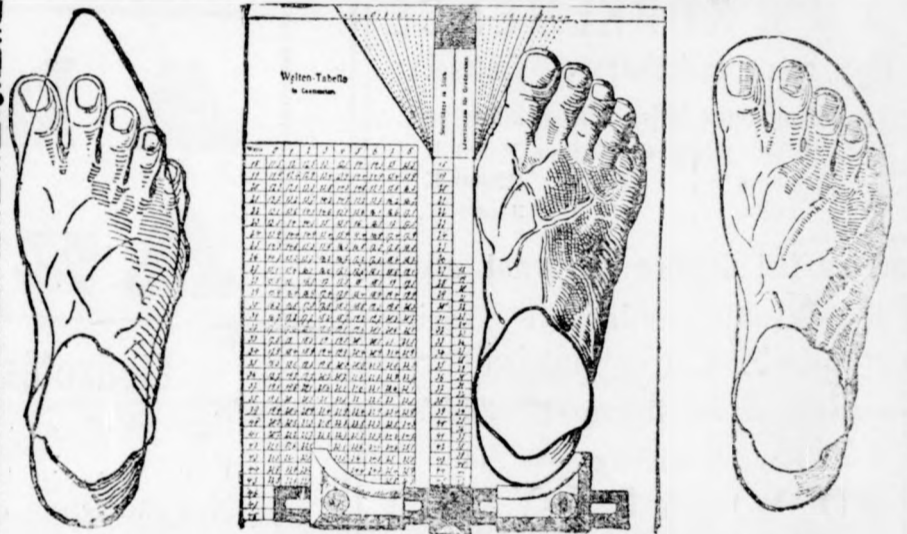
szénraktárában

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Ajánlja új Viktoria sor-
vető és legjobb műtrágya-
szóró gépeit váltó kere-
kek nélkül,
répa, szecskavágóit és gőz-
cséplő gépeit.

Többszörösen kitüntetve.

Nincs többé lábfájás!

Mert a szabadalmazott „CHASALLA” rendszerű cipők a legfájósabb és legbütykösebb lábaknak is a legkényelmesebb viselet minden hibás alakulatu lábakhoz.

 Mérték szerint kapható raktáron
Fülöp Dezső egyedélárusítónál
Nyiregyháza

Vas és réz butorok nagy választékban.

Szabolcsvármegye legnagyobb
butoráruháza

Nyiregyházán, a Törvényszék mellett

Raktáron tartok a legmodernebb
stilü ebédlő és háló szobákat, saját
készítményü kárpitozott butorokat,
ugymint ebédlő divánok és salon gar-
niturákat a legujabb kivitelben és leg-
jobb minőségben jutányos árak és
pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve.
vagyok

Kiváló tisztelettel

Lefkovits Zsigmond.

Férfiszövetek

legujabb csikos, koczkás és
sima kivitelben,
legnagyobb választékban, olcsó szabott
árak mellett kaphatók a

„Versenyáruházban”
Nyiregyháza Parochia-épület.

Hazai gyártmányok!
Valódi angol kelmék!